

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.
 M. Popovich, Secretary.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.
 Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на ро. м. вулиця Прічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.
 Передплата на рік \$4.00
 Адреса:
 UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

МУССОЛІНІ МАЄ СЛУШНІСТЬ.

Промовляючи на святкових зборах в Скалія театрі, в Мілані (Італія), устроєних з приводу третьої річниці походу фашистських горлорізів на Рим, фашистський прем'єр Муссоліні сказав, між іншим, таке:

"Фашистський режим не може бути повалений ніяким іншим способом, тільки силою. Якщо противники фашизму думають, що вони зможуть повалити його дрібним погрозам, то вони помиляються, бо малими силами не можна повалити великого чорника, то вони дуже розчаруються."

Цій заяві Муссоліні не можна не визнати повної слушності. Муссоліні зовсім справедливо каже, що фашизму не можна повалити ні шпунтуванням опозиційних груп по коритарах парламенту, ні самим випусканням резолюцій протесту. Він говорить тільки чисту й ясну правду, кажучи, що фашизм можна повалити тільки силою. Він просто повторяє те, що робітничі класи Італії весь час говорять комуністам.

Муссоліні, задля виявлення ніби-то своєї оригінальності, вже не раз робив подібні заяви. Він не раз отверто кпив собі з соціалістів, навіваючи їх цустомелами-балакунями, яких фашистам немає чого лякатися, бо вони ніколи не поведуть і не допустять робітників, над якими вони мають це вплив, до загрозливого виступу проти фашизму. Подібно говорив він про інші опозиційні угруповання, за винятком комуністів.

Що до комуністів, то Муссоліні теж отверто заявляє, що вони одинокі серйозно загрожують пануванню фашизму і з ними належить боротися на життя і смерть. Муссоліні розуміє прекрасно, що тільки комуністи є дійсними й широкими борцями за освободження працюючих мас і що тільки вони можуть допровадити до повалення фашизму. Чому? Тому, що комуністи не обманюють працюючі маси, що проти кровавого фашистського режиму можна успішно боротися при допомозі просвіду, дустих слів, киданих в парламенті, наперовних протестів, але каже, що тільки організованою збройною силою можуть робітники й селяне Італії вибороти собі волю. Комуністи не тільки говорять це, але й організують ці сили, підготовляють їх, не звважаючи на те, що мусять вони робити це підійливо, що за цю свою працю для визвольного руху вони платять великими жертвами.

Нинішнього виходу для працюючих мас Італії і скрізь, де буржуазія хватується за фашизм, як за останню свою дошку порятунку, немає. Хто говорить працюючим так, як це роблять соціал-зрадники і всякі лейбористські агенти буржуазії, той обманює їх. Комуністи говорять працюючим правду. Вони прикра, відстрашаюча, але правда. Її підтверджують історичні події, життєві факти таї заяви самого герша фашистських горлорізів Муссоліні.

Що правду стартують всякі обманщики працюючих мас закривати й заперечувати. І не дивно, що працюючі їх слухають, бо це вже така людська влада, що хотілося б, побити безневиного, наражувану, терпіть та мук. Але досвідчить і вчитиме, що повелення суспільна класа ніколи легким способом нічого не здобула і не здобуде. Якщо працюючі маси Італії бажать освободження, вони мусять жити своєю силою, про яку говорить Муссоліні. Нинішнього виходу для них нема; або слухати даліше звідбувань соціал-зрадників і пропастися в неволі, або йти за Комуністичною Партією і в боротьбі здобути собі волю.

ТЕЖ ДОБРА НАУКА.

Від часу, як майнери Великої Британії загрозю естрайку примусили правительство Бальдіна не допустити до обидження майнерської платні ухваляю субедії до власників копалень, британська буржуазія серйозно вважала за організацію контрреволюційних фашистських і естрайколомних організацій. Буржуазія, раз заскочена несприятливою, не хоче такої несподіванки в майбутньому. Вона готує свою "організацію для достарчування засобів" (Organisation for the Maintenance of Supplies), благословенну державним секретаром Джонсоном Гінкомом, та фашистів для розбиття евентауального генерального естрайку і робітничих трейд-юніонних організацій.

"Скільки-б крові й майна не коштувало, ми подбаємо, щоб трейд-юніоні будуть знищені від самого верку аж до ґрунту".

Так заявив був зараз після погодження майнерської справи лорд Лондондері. І зараз за словами пішли діла. Джонсон-Гінк став організувати спеціальну поліцію. Почалася жава організація фашистів, мужчин і жінок, які отверто заявляють, що їх мета:

"В часі миру провадити пропаганду, рекрутування і контрреволюційну організацію."

"Коли-ж загрозювала-б резолюція або генеральний естрайк, то мужеські частини становитимуть військову силу, а жіночі частини допомогую силу".

Зокрема твориться естрайколомна "організація достарчування засобів", що на випадок генерального естрайку має бути до послуг буржуазній владі капіталістичної держави.

На цю серйозну безпеку, що насувається проти організованих робітників Великої Британії, звернули зараз увагу комуністи і тільки вони. Комуністична Партія Великої Британії зараз-же вказала на загрозливе значіння тих буржуазних приготувань і закликала робітників до організування робітничих оборончих корпусів, для самооборони. Але лейбористські провідники нічого-сінького не роблять, щоб приготувати робітників проти цієї небезпеки, що їм загрозює на майбутнє. "Дейлі Геральд", орган Партії Праці, так собі наївно каже, з приводу цих контрреволюційних і естрайколомних приготувань буржуазії:

"Виглядає, немов-би це приготування удар проти робітничого руху".

Не всім "Дейлі Геральд" висказати свій наївний "адагод", а вже телеграма з останніх днів жовтня доносить, що банда фашистів в Лондоні напала на моторний віз, що перевозив 8,000

копій того-ж таки часопису ("Дейлі Геральд") і забрала геть все з собою. Чотирох фашистських молодців, одітих в чорні сорочки, а одного ще й з моноклем, за цей вчинок потягнули до суду і виявилось, що це самі фашистські "офіцери". Що буржуазний суд буде для них "милостивий", про те не треба хіба згадувати. Коли-б це зробили робітники з буржуазним часописом, то напевно посиділи-б що найменше по кілька місяців в тюрмі.

Цей випадок повинен-би послужити лейбористським демократам за добру науку, коли-б у них були на думці робітничі інтереси, а не панська лаєка. Цего від них надіятися не можна. Але зовсім певно можна надіятися, що значіння цего на позір дрібного випадку зрозуміють і належно оцінять рядові члени британських робітничих організацій.

ХТО НЕ З НАМИ, ТОЙ ПРОТИ НАС.

Бувають такі робітники й фермери, що кажуть: "до організації я не належу, робітничої газети не читаю, але я робітник і симпатизую з робітничим рухом та робітничою пресою і час від часу люблю перечитати й "Українські Робітничі Вісті", "Робітничу" або "Фармерське Життя".

Чи правильно поступає такий робітник або фермер? Чи багато він допоможе робітничо-фармерському рухові своєю симпатією? Бо що значить симпатія? Тільки прихильність, а не переконання, не віра в ідею правди. Уявіть собі, що голодний і хорий чоловік прийшов до ситого, до такого, що не знає голоду. І ось той ситий, вислухавши голодного, симпатизує з ним, прихильний йому, співчуває його горю, але — не дає їсти. Чи велика користь голодному з симпатії ситого? Кожний скаже, що — ніяка.

Таке-ж саме і в робітничо-фармерському русі. Хто не з свідомими робітниками і фермерами, той проти них. Чому? Тому, що він не бере найменшої участі в їх праці, тому, що він чекає на готове, він чужими руками хоче вигрібати з вогню солодкі-печені каштани для себе. А так не повинно бути. Кожний робітник й фермер, який бажав визволення всіх працюючих людей з неволі капіталу, не сміє так думати і не сміє так поступати.

Ось візьмем для прикладу цей місяць. Кожному відомо, що місяць листопад призначений на допомогу українській робітничій пресі в Канаді. Преса ця виходить в світ виключно за гроші своїх читачів і читачок. На протяжні довгих літ вона доказала, що вірно стоїть на сторожі прав працюючих. Не було це випадку, щоб українській робітничій пресі в Канаді хтось доказав брехню так, як багато разів робітничая преса доказала пансько-наймитській українській пресі підпанків і понів. І це є доказом, що всі ми йдемо по правдивому шляху, та що за нами нема ані зерна неправди. Але тому, що робітничая преса слугує виключно робітничо-фармерським інтересам, а не панським,

вона знаходиться в тяжкому фінансовому положенню і читачі та читачки мусять піддержати її в цьому місяці, аби забезпечити на довгі зимові місяці.

Товариші! Товаришки! В цьому місяці треба скрізь напружити всі свої сили, аби дійсно забезпечити свою пресу. В цьому місяці треба обов'язково придати тисячу нових передплат для "Укр. Роб. Вістей", аби ще більше поширити цю газету між працюючими людьми. В кожній місцевості працюйте завзято, аби при кінці місяця доказати, що й ваша місцевість не залишилася позади інших.

Товариші! Товаришки! Будьте певні, що наші вороги дуже сильно слідкують за нашим рухом, що робітничо-фармерською солідарністю й при кінці цього місяця захочуть вони зрадити, як не поведеться пресою кампанія. Але ми не допустимо до цього! Вороги працюючих і цего року поспускають носи і ще більше посумніють. Бо свідоме українське робітничтво й фармерство Канади докаже, що воно не витрачує сил на релігійні сварки, не воює низькими брехнями, а йде правильним шляхом до свого визволення, бореться за правду, шанує свою пресу і вір в прикрий час підяртувати її.

В Канаді тепер не дуже добрий час для робітника і фермера, але коли в такому часі пресою кампанія буде успішною, то це буде ще один незбитий доказ, що наша сила дійсно зростає. Від нікого не вимагається великих жертв. Хай тільки кожний ширю працює для своєї преси цілий місяць і — як каже народна приказка: "громада по нитці і бідиному сорочка".

Тисячу нових передплат "Укр. Роб. Вістей" мусять доставити! Про це постарайтесь тисячі читачів і читачок. Вперед до перемоги жалючого ворога-фінансової кризи! Українська робітничая преса в Канаді буде жити і розвиватися, бо життя і розвиваються тисячі її читачів і читачок.

Гавсь Незламюжний.

НАСУВАЄТЬСЯ НОВА РІЗАНИНА В БОЛГАРІЇ.

(Кореспонденція з Болгарії до харківських "Вістей".)

Болгарія знов стоїть на передодні кривавих подій. Уряд воєнної диктатури не задовольняється дотеперішними злочинами. Знову після тисячів скажаних, убитих і невинно замордованих жертв, Воєнна Ліга шукає засобів знищити ті сотні й тисячі трудящих, що сидять по в'язницях. Що правда, уряд не думає їх просто вшати перед очима цілого світу, а шукає засобів винищити їх так, щоб ніхто цього не бачив.

З Болгарії до Відня надійшла відозва від Червоної Допомоги такого змісту:

"Ми подбаємо до відома робітників, селян і громадської опінії цілого світу, що саме в цей момент уряд Цанкова готує нову різанину робітників і селян Болгарії. Складаються списки тих, кого мають убити. Персонал по в'язницях змінюють новим, — всякими злодіями з вулиці.

Убивства вже почалися по в'язницях. 10-го вересня вже убито трох засуджених до смерті, що сиділи в в'язниці Варни... Их убили спеціальні

сив "милість". Але одночасно вже підготовляв він ґрунт для підшукання інших, не так крикливих, методів, ексекуцій. Уряд просто рішив прикличувати в'язнів ховаючись за різні покривки: "втеча з в'язниці", "бунти" то-що. Для цього-ж міняється і персонал, для цього-ж з вулиці набирають білогвардійську наводоч і замінюють ними тюремну варту, на кого, як видно, вони не можуть покластися цілком з такою спеціальною роботою. Ці фашистські банди на перше розпорядження уряду інсценують "бунт" і виріжуть в'язнів, без великого крику, без телеграм, що оповіщають і хвилюють публічними смертними карами цілий світ.

Таким робом, і мету буде досягнуто, небажаних в'язнів буде знищено і світ не буде схвильований; адже-ж коли в'язні бунтують в тюрмі, то природно, що їх за це можуть вбивати.

Щоб підготувати болгарську опінію для наступних подій, генерал Русев оповідає, що "більшовики та Хлібороби знову роблять підготовлення для повторення вересневих подій" (тоб-то до повстання) і уряд мусять запобігти цьому, вживши певних заходів. А Цанков у парламенті заявив, що "страшна різанина знов насувається на ґрунту країну болгарську". Через це саме і парламент наслід сплину всіх засідання, щоб дати вільну руку урядові і від себе відхилити заклади європейської опінії. Треба знати, що хотів ціла Європа в більшій або меншій мірі перейшла практику болгарських бандитів, про те, останні події

в Болгарії видались навіть для європейських буржуів трохи перебільшеними. Ціла низка товариств і всякі "Ліги оборони прав громадянства" почали протестувати проти брудної розправи. Уряд побачив, що він зайшов трохи задалеко навіть з погляду жовтої моралі.

Але в країні, як видно зі слів Цанкова, ніби є ще те, що можна "чистити". Уряд готується. Ось і генерал Лапчев, другий "герой" Болгарії, тепер вже починає міняти свій погляд. Попереду він казав, що вже Болгарію "очистили" від усіх бунтівників". Тоді він готовий був перебрати владу від Цанкова, щоб викликати подих поліції на Заході. Тепер цей генерал вже знову каже, що "перестроювання кабінету міністрів (що її затіяли для заспокоєння Європи) має наступити через два-три місяці". Тим часом старий уряд мусить ще "почистити"...

Болгарські політичні емігранти роблять усі зуслалля, щоб запобігти різанині і вигубленню рештки активних політичних сил болгарських працюючих мас. Вони звертаються до всього світу з закликом до робітників, до селян, до всіх чесних людей і політиків, до "Ліги оборони прав людини". Вони закликають розпочати в Європі кампанію протесту проти болгарського уряду.

В Австрії вже починається кампанія. За нею йде Чехословаччина. Придучують і англійські робітники. Кожна хвилина дорога, кожна хвилинка на година приносить смерть мученикам болгарського трудящого народу.

Г. Драгоманов.

НА ШПАЛЬТАХ ГАЗЕТ.

Радикали зійшли на пси.

Хто не знає в Галичині радикалів і їх радикальну партію? Трільшовиків, Бачинських, Назарук, Яциків, Твердохліб, Северія Даньловичі!

Лідерів а лідерів — мала та радикальна партія. Але поза цим, читаємо в галицькій робітничій газеті "Світло" з 11 жовтня про радикалів таке:

"Але радикали ані не мають програми, ані самі не знають чого хочуть. Вони зводять людей і зводять самих себе. Правда, їх вожди знають все, що їм треба: добрі посади і мандати. Вони одурманили людей своєю псевдо-соціалізм і червоном паролом. Програми вони не мали ніколи. Їх партія була завжди звязана з особою партійного лідера. Перед війною були радикали власиво партією Трільшовича, тепер стали власиво Трільшовича, тепер стали власиво Бачинського. Тепер вони хочуть святкувати 35-ліття існування партії. Називають Драгоманова, Свєдліва, Франка духовними батьками своєї партії. Але ні сьогодні Драгоманов ані Франка не має нічого спільного з радикалами. Радикали прикидаються скромними, смиренними та не називають дальших імен, згадує лише, що: "наступити денні з рухів Української Радикальної Партії, а знову денні не встали досить твердо при засадах програми". Ми не знаємо до котрої категорії зачисляють панове радикали панів Назаруків, Яциків, Даньловичів, Твердохлібів і т. д.

"Не встали твердо при засадах програми" — чи ці слова "Громадського Голосу" говорять про довгий ряд зрадників, яких вивала їхня партія, чи може мають на думці тих партій, що ще сьогодні стоять на чолі партії, себ-то партії Бачинського, Мануха чи пана Рогучького, що на віче їде в одному повозі спільно з комісаром? Панове радикали хочуть людям блахматити очі іменем Драгоманова. Сьогодні радикали, це лише жмівка інтелігентів, що ще знаходять примінення у націоналістів і пробувають шаста на власну руку".

Отже один лідер радикалів (пан Рогучький), що стоїть ще "твердо при засадах програми", ідець на віче в одному повозі з польським комісаром, а другий (Северія Даньлович), що не встали при засадах програми", відбув недавно візиту в польського міністра внутрішніх справ Рачкевича. Даньлович зобов'язав вступити до "Української Народної Партії" (хрульської) і на ведення роботи в ній і поза нею одержав з секретних фондів міністерства внутрішніх справ відповідні суми грошей.

От тобі й радикали. Жаль, що Назарук далеко від них.

Знає бабка і громада.

"Новий Час" а 1 жовтня піше про польську господарку і про її злото. Цікаві річи піше і навіть цензура їх не азизала. Ось що піше:

"Нині вже знає бабка і вся громада, що Польща в останній час пошла в небувалу халуду. Навіть там де не доходить газети, там істинком польської небезпечної країни є бідне, в мурах народжене, немовлятико — польський злотий. А що він потрапить зробити той злотий, ми не всі вже бачимо. За кілька днів він потрапить втратити третину своєї вартості. Затужив він за небажкою маркою і з туди шораз ніщо припадає до землі. Все це після тих страшних жертв як данни та податків, якими створено підстави випущення злого зотога. Все це після страшною суворих розпорядків в царні аграрної торговлі і внутрішнього фінансово-торговельного оборту. Вся історія виглядає на катастрофу. Тим більше, що загальна нинішня ситуація Польщі поправи золотого не ворозити."

Скрухувало вже кілька великих банків. Над іншими завішено державну курателю. Заграничної позички немож ніяк роздобути. Кожна держава як услява позички вимагає, щоб Польща змінила свою заграничну політику. Ані міністер Скішницький в Америці, ані Мливарські в Англії грошей не "розкохмалили". Висла-но це новітнього польського повстання — жидівського посла Райха до Америки. Але й це ледви чи що поможе. Райха вже задуку чути, що то за птиці! Варта квартиру горілки ще одна цікава справа! В Англії сказали Мливарському, що може-б і дали кляпот грошей, але під застав потюневого монополю. Тимчасом цей монополю є вже давно винятком Італіям. Однак в Польщі радять надати, щоб Італійським монополю відодати, а дати його за спільну позичку Англіям. Розуміється, Італійці зрозуміли-б в такому випадку по чому локоть польської кляп!

Торговельні відносини Польщі навіть з сусідніми запризаними державами в останніх днях скисались на ніщо. Чесько-словацькі торговельні круги звязали від свого правительства, щоб воно видало як найостріші торговельно-митові зарядження проти Польщі. Навіть Румунія заборошила дешо ввозити, а на шведський вугілля наложила таке високе мито, що він до Румунії не поїде. Глибоке торговельне розчарування Польщі наступило в Австрії та Малярщині. Про Німеччину нема що й говорити. Із нею вправді йдуть знов якісь балачки, але це діється на визразне бажання Польщі. А коли так, то треба буде піти на важкі уступки. І так в Польщі дорожнеча на фабричній крам. За те продукти сільськогосподарства явраз наклали: вони дешевіють. Це все очевидно руйнує передусім українське хліборобське населення.

Загалом господарська політика міністра Грабського понесла повний крах. У Варшаві радять, радять, радять. А щоб було багато радикалів, то поклинаються до життя окрему го-

сподарську раду зложеною зі 100 членів. Зміється то новий сойм! Стрібайте, побачимо незабаром, що з цього вийде".

Такими маловиличними фарбами малює "Новий Час" економічний стан Польщі.

Газетар.

НІЧОГО НОВОГО.

(Малій фейлетон.)

Конгрес оше, як відомо; відбувся в Стокгольмі цікавий. Конгрес "святого Інтернаціонала"...

Епископи, архієпископи, діякони й підходящі миряни позб'їдилися діла світові обговороти і винести постанову, щоб світ урятувати...

Цікавий той конгрес ще і тим, що обговорювалися на ній справи зовсім не канонічні, а справи економічні.

Інакше воно й не могло бути, бо самою "вірою" не проживають...

Читай туго "Вірую" хоч з ранку до вечера, а як не вилагаеш подумська борщу та не "вкусниш" курчати — не вистарчить у тебе сили господа небесного вблагати, щоб у раю тебе "вчинив"...

Це архієпископи добре зрозуміли і кинули вже вирішати про те, чи двома чи трьома пальцями християні...

За "економіку" вхопились. І вхопились не двома чи трьома пальцями, а руками й ногами... З усього світу позб'їдилися, бо кінши піза кишено свистіти почали...

Пять років до цього з'їзду готувалися... Довго сиділи, балакали, а нового нічого не придумали.

Ось витяг з 5. їхньої "резолюції":

"В господарському обсягу ми визнали за найціннішу душу... Ті хто володіє власністю, повинні вважати себе за представників бога".

Ну, що тут нового? Ми вже давно знали, що батюшки за найголовніший господарський чинник уважають нашу душу.

За нашу душу вони з нас і гроші беруть... А ви думали за що?

За спасіння душі ми й кишами, й карбованцями, й зерном, і салом, і хустками, рушниками платились...

І тепер ще платимо... І підіть ви на сповідь, щоб душу свою очистити, або спробуйте, як дуба віржете, без карбованця-душу свою у царство небесне просунете!!

Нехоті години просунете! Не було-б тої душі — давно-б уже архієпископи і епископи на техніку попереволоділись...

Тільки душа й була господарським чинником — більше нічого...

Нема, отже в цій постанові нового нічого. І де не нове... Давно вони були такими представниками...

У нас їх нема? Ми й не жакуємо... І в цьому найголовнішій рощі відіграла "душа".

Батюшки з власниками з нас брали за душу, а ми їх узяли "за душу".

Хто-ж вище, що воно не вистримали?!

"Душа" штука ненадійна... Рука це діло друге. Так — так-би-ж і говорили!

Свистять книші повз кишені! Не помагають і конгреси!

Остан Вишня.

"СЛАВА ВО ВИШНІХ БОГУ А НА ЗЕМЛІ МИР" — кажуть попи, але миру як не було, так нема, тому ми, свідомі робітники і фермери, кажемо: "Слава во вишніх богу, а на землі МИ" і не ремоса на небеса, тільки працюємо на землі, щоб добути крашу долю, як наша своїм дітям. Робітничая газета, це наша школа, наш перший учитель і певний оборонець. Працюймо-ж в цьому місяці для цієї газети! Забезпечіть її існування! До кінця листопада не переставайте працювати, бо тяжке фінансове положення нашої преси вимагає від нас цієї широй праці!